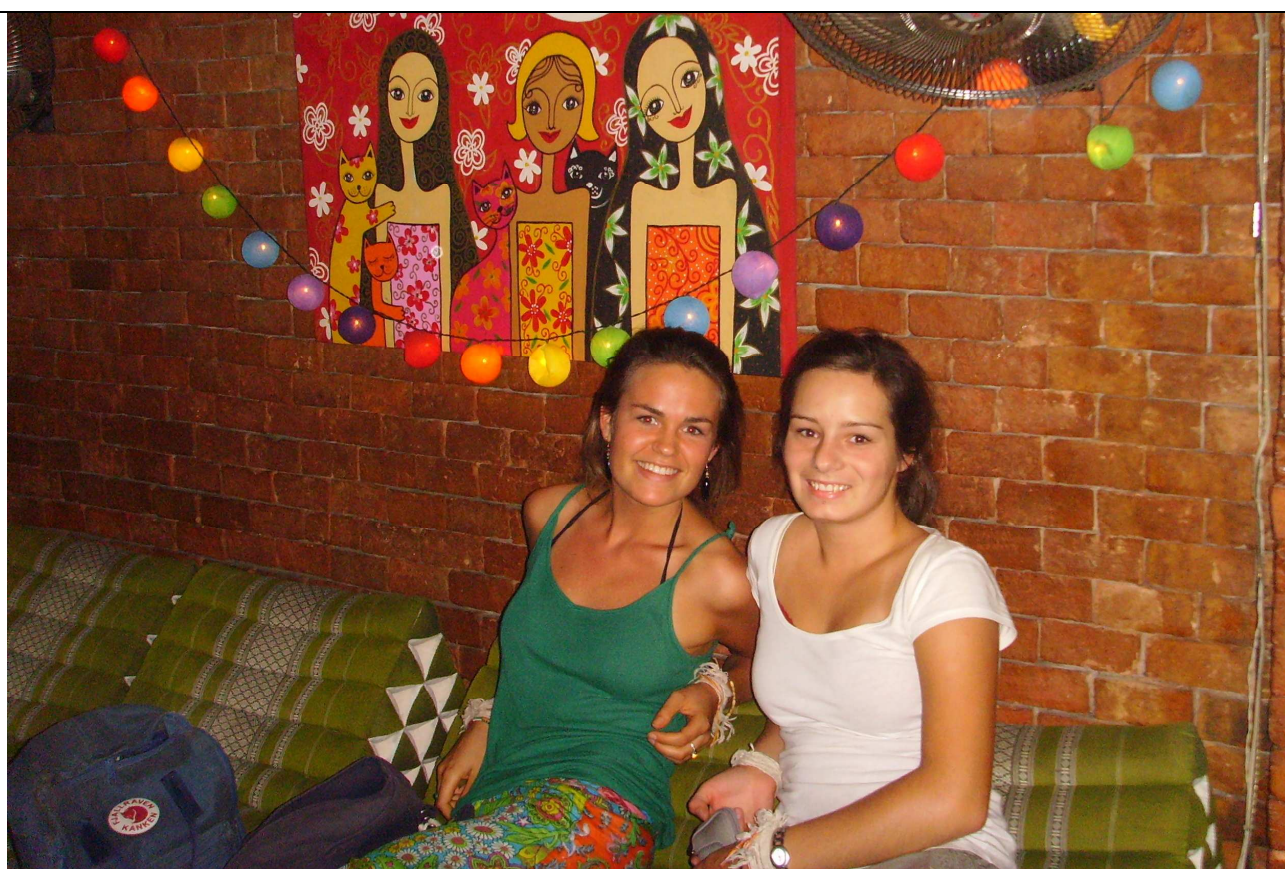

Kære Alle!

Så er jeg nået til fjerde og sidste del af mit rejsebrev fra Sydøstasien. Dette er, som det eneste, ikke fra Thailand og Raindrop, men fra vores tur der strækker sig fra Bangkok over Cambodja, op gennem Vietnam og ender i hovedstaden Hanoi. Eller rettere sagt på Skanderborg station, hvor vores tur også begyndte for knap otte måneder siden.

Ind til hovedstaden

Det var med lidt blandede følelser vi satte os i bussen i Sakon Nakhon og vinkede farvel til kollegaer, andre frivillige og andre søde mennesker, der var kommet for at sige farvel til os. Inden da havde vi sagt farvel til alle "vores børn". Det var et lidt trist farvel til det liv vi havde levet og nydt det sidste halve år, men også en dejlig ting, da det var på vej mod vores første stop på turen rundt i Sydøstasien: Bangkok.

Der er ikke mange der, som os, har befundet sig i Thailand i seks måneder, uden at have besøgt Bangkok. Derfor var det rigtig spændende at komme til hovedstaden efter at kende Isarn, en helt anden del af Thailand, relativt godt. Selvom ankomsten til Bangkok, eller Krung Thep, som byen i daglig tale bliver kaldt i Thailand, var noget af et kulturchok i forhold til livet i Sakon Nakhon, var vi begge helt solgt, og med det samme vilde med byen. Den første dag i Bangkok var vi praktiske og fik ordnet visum til Vietnam, og var på besøg både i ACERs hovedkontor i Thailand og derefter i kundeserviceafdelingen, da vi skulle have nye opladere til vores computere. Begge vores opladere (og opladere til min telefon og mit kamera) var gået i stykker i begyndelsen af december, da der kravlede en slange op i højspændingen, der fik det hele til at eksplodere. Dette sker ofte i Sakon Nakhon, og det var bare rigtig uheldigt at alle opladere var i stikkene lige på det tidspunkt. Desuden oplevede vi det overdådige Grand Palace, Wat Pho; hvor den liggende Buddha befinder sig, Wat Arun, hvorfra vi kunne nyde udsigten over Bangkok, Vimanmek Teak Mansion, MBK shopping center, Siam Square, det kæmpestore weekendmarked og selvfølgelig Khao San Road, hvor alle de

andre backpackere også befandt sig. Det var alt sammen rigtig fedt og vi nød at være sammen med en masse andre mennesker, befinde os mere "civiliserede" steder hvor folk kunne snakke engelsk, se flere flotte templer, købe ting og sager på markeder og rundt omkring i byen, spise god mad og alt muligt andet. Desuden fandt vi hurtigt ud af at det var meget federe at tage bybusserne og metroen i stedet for taxaerne, der er alt for dyre til vores budget. Somme tider er busserne endda gratis, man oplever byen på en helt anden måde og kan snildt få hjælp af venlige thaiere der kan fortælle os hvilken linie vi skal tage, eller spørge eller ringe til andre for at finde ud af det.

Selvom vi var rigtig glade for at være midt i al kaoset, være i storbyen og være sammen med andre turister, havde vi alligevel hele tiden et lidt andet forhold til byen end alle de andre turister, idet vi kunne lidt thai, og kendte en del til kulturen. Og vi søgte hele tiden til de små gadekøkkener i bagveje og sidegader og kunne bestille vores yndlingsretter på thai uden at se menuen. Ind imellem identificerede vi os mere med thaierne end med de andre turister, selvom vi blot har lignet alle de andre backpackere, der hænger ud på Khao San Road og ser alle seværdighederne. Og i bund og grund er vi jo også bare en del af dem.

Fra khmerernes storhedstid...

Efter fire dage i Bangkok tog vi mod Siem Reap i Cambodja. Hele vejen fra Bangkok kom vi til at følges med en tysk fyr fra Kiel der hedder Andy. Fra grænsen til Siem Reap skulle vejen være helt forfærdelig, så vi var forberedt på det værste. Dog syntes vi ikke det var så galt, for selvom det var ca. 150 km på sandvej og med deraf følgende hastighedsbegrænsninger, gik det lige ud hele tiden. Dog med undtagelse af alle broerne (eller mangel på samme) som var ved at blive bygget, og som man derfor skulle køre nedenunder. Derfor fandt vi egentlig vejen bedre end turen fra Vientiane til Luang Prabang i Laos. Bussen kørte til et bestemt hotel, som de fleste fra bussen belv på, da vi først nåede sent frem. Så den følgende dag fulgtes vi med Andy til Angkor Wat, hvor vi fik gået en hel masse (delvist pga misforståelse med tuk-tuk-føreren, delvist fordi vi ikke gad at bruge penge på transport og delvist fordi det var et dejligt område at gå i) og set en masse templer. Det var rigtig

stort og overvældende, og en fed og spændende oplevelse. Vi så en del forskellige templer, der hver havde sin charme, og selvom Angkor Wat er det største og mest velholdte og derfor flotteste er mine favoritter helt klart Bayon, der med sit bjerglignende kaos, er utrolig flot og giver en helt speciel stemning, og Preah Khan, der er berømt for at være overgroet af træer efter at have været forladt i junglen i flere hundrede år. Desuden var det rigtig flot at se Phnom Bakeng, der ligger på en bakketop, og hvorfra man kan se Angkor Wat, Siem Reap og Tonlé Sap, den Indokinesiske halvø's største sø.

... Over De Røde Khmerers rædselsregime...

Vi blev kun i Siem Reap i to dage, da vi ikke syntes der var så meget at give sig til, udover at se templerne selvfølgelig. Derfor begav vi os på endnu en bustur mod hovedstaden Phnom Penh. Det var en rigtig god tur, og eftersom vi ikke ville købe VIP-billetter, men sagtens kunne klare os med almindelige billetter, var der kun få andre turister i bussen, der ellers var fyldt med lokale. Da vi ankom til Phnom Penh blev vi selvfølgelig overfaldet af tuk-tuk-, og moto-førere der ville køre os til familiens eller vennens hotel eller guest house. Vi fandt et fint guest house ved Boeng Kak - backpackerarea'et der ligger ned til søen. Vi boede helt ud til vandet, praktisk talt lå det meste af huset på en bro ude i vandet, så under lineoliumgulvet var der nærmest bare en badebro, men sprækker hvor man kunne se vandet. Det var et rigtig hyggeligt sted, hvor der var dagligstue, hvor de dagligt viste filmen "Killing Fields", da det er et must see, for alle der interesserer sig lidt for landets kultur og fortid.

Vi slappede af og brugte nogle dage på at gå rundt og opleve bylivet, både i Boeng Kek-area og i andre dele af byen, hvor vi kunne finde markeder osv. Vi brugte en dag på at tage ind for at se Royal Palace, der skulle være rigtig godt, og The National Museum. Royal Palace var dog ikke

noget specielt, nok hovedsageligt fordi vi en uge tidligere havde set det fantastiske Grand Palace i Bangkok, og desuden har oplevet mange andre eksempler på Sydøstasiens flotte arkitektur. Nationalmuseet var derimod en helt fin oplevelse, ikke overvældende, men et sted med en dejlig atmosfære, hyggelig gårdhave, og hvor vi kunne få lidt mere baggrundshistorie om kunsten fra Angkor perioden.

Dagen efter tog vi en moto-driver ud for at se Killing Fields - Choeung Ek, hvilket var en meget underlig oplevelse. Under Pol Pot og De Røde Khmerers Regime i 70'erne blev 17000 mennesker tortureret og likvideret, fordi de truede regiemt, var til besvær, var for intelligente, eller blot fordi de ikke passede ind i ideen om det nye, lukkede, selvforsynede Cambodja. Størstedelen af dem der blev dræbt med fuldt overlæg endte deres dage her. Altså er Killing Fields et sted lidt udenfor Phnom Penh, hvor folk blev likvideret og begravet i massegrave.

Midt i det hele står der et stort tårn fyldt med kranier, knogler og tøj der er blevet fundet ved udgravningerne. Det er det første man ser, og tårnet er bygget for at ære og respektere de der er døde her og andre steder under De Røde Khmerer. Hvis man ser bort fra tårnet, ligner stedet ved første øjekast mest af alt en hyggelig have med frugttræer, sommerfugle og små stier rundt i det kuperede terræn. Ved nærmere eftersyn finder man ud af at det kuperede tærren ikke er naturligt kuperet. Det er derimod ene store huller og bunker af jord der stammer fra udgravningerne - altså er det en stor massegrav vi går rundt i. Skiltene, billederne af udgravningerne og selvfølgelig de fysiske beviser er alle medvirkende til en klam fornemmelse og man tænker meget over de rædsler alle de tusindvis af mennesker har været udsat for. På den anden side var der solskin, fuglesang, grønt græs og frugttræer hvor sommerfuglene svævede rundt imellem, hvilket mest af alt kunne minde om den eventyrlige Kirsebærdalen i Nangijala i Astrid Lindgrens Brødrene Løvehjerte. Denne forvirring af forskellige indtryk gjorde hele oplevelsen absurd og surrealistisk.

Vores moto-driver ventede på os, og kørte os derefter ind til byen, hvor vi også skulle besøge S-21, Tuol Sleng, en tidligere skole, der under De Røde Khmerers regime blev omdannet til Cambodjas

værste torturfængsel og som nu er museum for alle interesserede. Her var absolut ingen frugtræer og fuglekvidder, men derimod en anden underlig følelse, da alle bygningerne blot lignede alle de andre skoler vi har set i Thailand og Cambodja. Men ubehaget, uhyggen, stilheden og fordærdelsen havde i den grad overvægt. Midt på det der engang var legeplads var der 14 grave, der indeholdt ligene af de fjorten mennesker der sidst var blevet dræbt her, og som stadig lå her da fængslet blev befriet i 1979. Både mænd, kvinder og børn blev holdt fanget under kummerlige forhold, de fik næsten ingen mad og blev tortureret på det grusomste. Nogle blev tortureret til de døde, og de der overlevede torturen blev kørt ud til Choeung Ek, hvor de blev dræbt, ofte med bank for at spare på kuglerne, og somme tider blev folk blot begravet levende, hvis slagene ikke havde slået dem helt ihjel.

... Til paradiset på Otres Beach

Efter Phnom Penh tog vi til Sihanouk Ville, der er et nyere ferieparadis ved havet i det sydlige Cambodja. Vi trængte til at komme til noget mere lettilgængeligt efter al en forfærdelse, tortur og meningsløse drab. Vi fulgtes med to danske piger vi havde mødt i Phnom Penh, der begge går på Handelshøjskolen i København, men havde taget et semester i Taipei i Taiwan, så de var blot på en lille ferie. Det var rigtig hyggeligt at være sammen med dem, og vi boede alle fire på Otres Beach, hvor vi nærmest havde hele stranden for os selv. Dagen efter vi var ankommet tog vi alle fire på en båd tur ud til nogle nærliggende øer. Her var vi ude at snorkle et par gange, og vi holdt frokostpause på en ø med en øde strand hvor vi fik grillet fisk og salat - så hyggeligt og eksotisk som det kunne være.

Efter et par dage tog Philippa og My Linh videre, men efter nogle overvejelser blev vi boende hos Vanny på Otres Beach, for det kunne simpelthen ikke blive bedre. Vi boede praktisk talt på stranden, betalte 3\$ per nat og fik det mest fantastiske mad. Desuden snakkede vi en del med de to piger der serverede, og hele familien var bare så søde og venlige. Vi slappede fuldstændigt af, badede, soled, gik nogle ture på stranden, gik ind til byen et par gange og var en enkelt dag på en båd tur med Dennis, en gammel kaptajn fra Canada, som boede samme sted, og som vi derfor havde snakket en del med. Vi var ude i en Hobbi-Cat, og det var bare en rigtig god tur, vi nød virkelig at der var fart over feltet og at det kun var vinden der var vores drivkraft.

Oksens år, Agent Orange og floating bar

D. 24. januar tog vi bussen helt fra Sihanouk Ville til Ho Chi Minh City (Saigon), med et enkelt buskift i Phnom Penh. Igen var det en heldagstur, og selvom vi var begyndt med en lidt vild og tvivlsom moto-tur kl 6.30 var vi først i Ho Chi Minh City omkring kl 20 og gik straks på jagt efter et billigt guest house. Selvom vi hele tiden havde sagt at vi ikke ville betale mere end 5\$ per nat, var vi nødt til at gøre en undtagelse, da der var kinesisk/vietnamesisk nytår dagen efter og alt derfor var meget dyrere og det var svært at finde et sted overhovedet. Vi fandt dog et rigtig godt sted lige i centrum, hvor vi havde eget badeværelse og altan med udsigt ud over bylivet.

Vi gik lige fra den ene krig i Cambodja til den næste i Vietnam, da vi besøgte War Remnants Museum, hvor der var de mest forfærdelige historier fra Vietnamkrigen (eller 2. Indokinakrig, eller Amerikakrigen, som de kalder den her). Det var helt tydeligt at mærke, at dette museum viste krigen med vietnamesiske øjne, da det hele tiden var amerikanerne der blev set som fjenden (selvom vi var i syd) og hverken nordvietnameserne, kommunisterne eller Vietcongerne. Der var megen forfærdelig information om Vietnamkrigen, og ikke mindst om dens efterfølgende,

altødelæggende virkninger. Specielt det faktum at der blev spredt millioner tons giftstoffer og miner ud over skov og landbrugsjord, for at få Vietcongerne ud af deres skjulesteder. Disse giftstoffer, specielt Agent Orange, har den dag i dag stadig fatale følger, da rigtig mange børn bliver født med de underligste misdannelser, som skyldes at forældre eller bedsteforældre har været udsat for dette stof. Det store antal ueksploderede miner der befinder sig både i Vietnam, men også i Cambodja og Laos, er skyld i at rigtig mange mennesker bliver lemlæstede når de kommer i kontakt med disse i deres arbejde på markerne. Alligevel virker vietnameserne til at have et fint forhold til amerikanere og alle de andre der har bekriget nogle vietnamesiske grupper.

Efter tre dage tog vi en natbus videre til Nha Trang, hvor der skulle være de bedste strande i Vietnam, og backpackerne skulle derfor flokkes i denne by. Vi ankom kvart over fire om morgenen, og selvom vi flere gange har fået at vide at vietnameserne står op med solen, eller ved fire-fem-tiden, var der nu ikke meget gang i byen. Alt var lukket, men nogle få steder snakkede vi med nogle hotelejere, der dog enten ikke havde pladser eller havde værelser der var alt for dyre til vores budget. Da det ikke lykkedes for os at finde overnatningsmulighed, satte vi os ned på stranden for at vente på at byen skulle vågne. Vi sad og nød solopgangen ud over havet og de øer der ligger ude i bugten, hvilket bare var så flot og en rigtig god oplevelse. Eftersom alle de morgenfriske var ved at vågne, var vi omgivet af et leben af en anden verden, da der var mange andre backpackere der gjorde ligesom os, og endnu flere lokale der var ude at motionere inden det blev alt for varmt. Der blev både løbet, svømmet, lavet styrketræning, strækøvelser og dyrket yoga. Ved syv-tiden slg vi os sammen med en vietnameser bosiddende i USA, der gerne ville hjælpe os, og nogle andre der også ledte efter værelse, og det endte med at vi delte et dyrt værelse med to norske piger, så prisen var til at have med at gøre. Det var ret anderledes og lidt spændende, men helt sikkert også hyggeligt at bo sammen med nogen vi slet ikke kendte, men vi brugte det meste af dagen sammen med dem, og vi var bl.a. nede for at bade. Dog syntes vi ikke at stranden var nær så god som den i Sihanouk Ville, men der var store bølger som var sjove at bade i. Den følgende dag tog vi alle fire på en båd-tur med snorkelling, rundt til nogle af øerne og som på beskrivelsen lød til at være rigtig ungdommelig tur med bar osv. Men det viste sig at være et værre turisthelvede: der var ca. 200 både der skulle på samme tur som os, og på vores båd var der ca. 60 personer, hvoraf de fleste var midaldrene eller ældre par, eller familier med børn. Ikke lige hvad vi havde forestillet os, da vi hørte om bådturen. Turen var ok, men ikke noget vildt, bortset fra da der var "floating bar" - det løftede helt sikkert stemningen. Her blev vi unge der nu var, nemlig skilt fra og sprang alle i vandet, tog hver en badering på, og så lavede guiden ellers lige en flydende bar, hvor han serverede ananas og hjemmebrygget vin, som et af besætningsmedlemmernes kone havde lavet. Det, og det efterfølgende "fruit-party" var rigtig hyggeligt, da vi lavede en gruppe for de yngre på det øverste dæk, mens alle de andre sad nedenunder.

Ida og Maya tog videre til Ho Chi Minh City og vi fandt et homestay, da vi fik lov til at bo hjemme hos Kim for 5\$ per nat, hvilket var meget hyggeligere og prisen var noget bedre end det hotel vi havde boet på. Vi gik op på bjerget der ligger midt i byen, hvor der ligger et stort tempel, og en rigtig stor Buddha. Det var et rigtig dejligt tempel, og udsigten ud over byen, havet og det omkringliggende landskab med bjerge og rismarker var bare fantastisk.

Homestay, husdyr og skræddertøj

Vi tog igen en natbus videre til Hoi An, som vi havde hørt en masse godt om, så det sted glædede vi os til at opleve. Vi ankom igen tidligt om morgenen, og gik rundt og kiggede efter et sted at sove. Eftersom vi var blevet ret vilde med "homestay" spurgte vi nogle stykker om de havde et sted vi kunne sove. Og vi var rigtig heldige, for der var en sød dame der lignede en der lige havde været ude at løbe (senere viste det sig at hun lige havde spillet badminton, hvilket hun gør hver morgen fra 5.30 til 6.30) der straks sagde ja. Vi fik aftalt det bedre med hendes søn Than, der var 20 år og studerer i USA og derfor var rigtig god til engelsk. Både Luu og Than er rigtig søde og vi fik en hems at sove på midt i dagligstuen til 5\$ per nat. Skide fedt tænkte vi, men om aftenen var det knap så fedt, det gik nemlig op for os at der var veldig mange mus (og sikkert også rotter, det prøvede vi at overbevise os selv om at der ikke var), der slåssede, åd og holdt fest og ballade om natten. Det værste var godt nok at vi sov på en madras på gulvet og at musene løb lige rundt om denne, så vi flere gange blev meget forskrækkede, og hvis den ene halvsov fik vi hurtigt vækket hinanden igen. Jeg landede et par gange nærmest ovenpå Cille af delvist, chock, frygt, for at komme væk og for at have en at dele den trælse oplevelse med, når der pludselig var et lille dyr en halv meter fra mig. Det var ikke meget søvn vi fik den nat, men vi turde ikke sige det til Luu, da vi var bange for at det ville være dårlig skik at sige sådan. Vi overvejede virkelig om vi kunne klare det, eller om vi skulle finde os et muse (og rotte-)frit guest house. Anden nat gik lidt på samme måde, men vi var heldigvis blevet lidt bedre til at ignorere alle lydene, så det antal gange hvor vi sprang op af bare

chok var en smule minimeret. Derefter gik det kun bedre, vi vænnede os til vores natlige husdyr og endte med at blive der i ni dage og næsten at kunne ignorere dem, så vi rent faktisk også fik en del søvn.

Hoi An er kendt som Vietnams bedste og billigste skrædderby, og der findes mere end to hundrede skrædderforretninger at vælge imellem. De fleste skræddere ligger inde i den gamle bydel, hvor vi også boede. Den gamle bydel er et meget velholdt og hyggeligt sted, med gamle flotte huse og et marked midt i det hele. Af samme grund har UNESCO udnævnt denne bydel til et Verdenskulturarvsområde, hvilket er helt forståeligt.

Som alle andre der kommer til Hoi An skulle vi jo også have syet noget tøj, så vi gik i gang med at rekonosere for at finde et godt sted. Det endte med at vi begge fik syet blazere og vinterjakker, Cille fik syet en kjole og jeg fik syet to.

Mellem Hoi An og Danang ligger Marble Mountains, som vi tog ud for at se en formiddag. Midt i det flade landskab helt ud til havet ligger der fire ret stejle bjerge. På afstand er det er rigtig flot syn, og når man kommer op på toppen, kan man ligeledes nyde en rigtig dejlig udsigt. Det bedste er næsten at der er adskillige grotter med altre, røgelse, buddafigurer osv og et par templer. Der var rigtig dejligt, og inde i den største grotte var der syv-otte forskellige altre rundt omkring, der kom sollys ned gennem et hul i loftet og det hele virkede som et fortryllet og eventyrligt sted. Det kunne lige så godt have været med i Ringenes Herre, Harry Potter eller Narnia.

I Hoi An fik jeg for første gang friske forårsruller, og de smagte bare så godt at jeg har fået dem rigtig mange gange siden da.

Citadellet i gråvej

Vi tog videre til Hué, hvor vejret for første gang ikke var med os, og vi havde en hel dag der var grå og med støvregn. Vi brugte knap tre dage der, da vi havde hørt fra flere andre rejsende at det ikke var noget specielt og fordi vi havde brugt så lang tid i Hoi An. Hué er Vietnams tidligere hovedstad, så vi skulle se byens gamle citadel og nogle af kongernes grave. Citadellet var momentvist meget flot, men helheden var ikke noget specielt. Nok hovedsageligt fordi de var i færd med at restaurere det, så der flød med byggematerialer, plastic og presseninger - ikke ligefrem noget der taler til vores æstetiske sans. Vi kørte en tur rundt med cyclo i den gamle bydel, der ligger inden for murene, hvilket var en rigtig hyggelig måde at opleve byen på. På turen stoppede vi ved et par templer, hvilket var rigtig dejligt.

Dagen efter tog vi på tur ud til nogle af gravene. Vi var med på en bådtur op ad Parfumefloden, da gravene ligger som perler på en snor langs floden. Eftersom man har troet på (fx gennem hinduismen, og til dels stadig gør det) at man blev genfødt efter dette liv, er kongernes grave ikke blot grave, men hele paladser, da de skulle leve der i det næste liv. De blev desuden begravet sammen med adskillige rådgivere, tjenere, heste, våben og alle mulige andre dyr og værdigenstande, så de kunne få det godt i det næste liv. På samme tur var vi ligeledes ude at se et tempel, alle flodbådene, livet langs floden og en pagoda indviet til kvinder.

Vi fandt desuden ud af at Hué havde en rigtig lækker restaurant, der var helt vildt billig. Det var et dejligt sted med rigtig god mad, og vi prøvede nogle specialiteter fra Hué, fx en pandekage af udefinerbare råvarer med noget indbagt sovs med svinekød, som man skulle spise sammen med agurker, urter, kål og noget meget bittert grønt og dyppe det hele i en slags peanutosovs. Det var meget specielt, men smagte faktisk rigtig godt, og vi blev meget mætte til ingen penge.

Den dårlige oplevelse

Vi tog en natbus til Hanoi, hvor vi nåede frem omkring kl. 7 om morgenen d. 10. februar. Her havde vi for første gang en rigtig dårlig oplevelse, som dem vi havde hørt og læst om, men ikke forestillet os at vi selv skulle udsættes for. Fra busstationen og ind til centrum delte vi en taxa med et tysk par, den kørte os direkte til et hotel der også havde rejsebureau, hvilket var fint da vi skulle finde transportmuligheder til Sapa og de skulle finde et værelse. Vi hørte deres tilbud, men aftalte at gå ud for at høre andre tilbud, vi lod taskerne stå og ville komme tilbage enten for at handle eller for at betale taxaen (da den var gratis hvis vi købte rejsen af dem, da de to tyskere ikke ville bo på det hotel, og allerede havde givet os halvdelen af taxabeløbet). Vi fandt en billigere rejse et andet sted, købte den og gik tilbage for at betale taxaen og hente vores tasker. Men her begyndte problemerne, da hotel/rejsebureau-manden pludselig mente at vi skulle betale dobbelt pris, hvilket vi selvfølgelig ikke ville. Det endte med at han spærrede døren og ikke ville lade os gå, og mens han stod der havde vi gang i en stor diskussion hvor han kaldte os dårlige kunder, sagde at vi ikke kunne (vi fandt aldrig ud af hvad) og ellers bare sagde at han ikke lyttede til os. Vi prøvede på at forklare, først roligt og venligt, men efterhånden blev det mere højlydt i takt med at han råbte for at overdøve os. Der sad en anden mand i receptionen som ikke blandede sig og vi håbede at den højlydte diskussion ville tiltrække nogle gæster eller folk fra gaden. Efter ca. ti minutter lukkede han metalskodderne for, så ingen udefra kunne hverken høre noget eller blande sig. Det var ikke ligefrem rart, men vi ville ikke give os, da vi blev uretfærdigt behandlet, så diskussionen fortsatte endnu ca. ti minutter, hvor han blev ved med at sige at vi aldrig ville komme ud hvis vi ikke betalte ham. Efter ca. tyve minutter gav vi ham pengene og han lukkede os ud. Vi var meget lettede over at det ikke var værre, men også rigtig sure, kede af det og følte os uretfærdigt behandlet. Vi gik ned til det sted hvor vi havde købt rejsen og fortalte ham det hele, og da vi begge var meget oprevdede og kede af det gav han os kaffe, vi snakkede med ham, faldt til ro og kunne komme os over det. Vi brugte resten af dagen på en café med Wifi, og kiggede lidt rundt i Hanoi og om aftenen rejste vi med nattog mod Sapa.

Sapa: flot natur, minoriteter og fødselsdag

Tidligt om morgenen ankom vi til Sapa og blev inlogeret på et finere hotel, eftersom vi havde købt en pakkerejse. Vi nåede kort at slappe af før vi skulle på trekking-tur med seks andre og en guide. Sapa ligger højt oppe i bjergene tæt ved den kinesiske grænse, så her var landskabet helt anderledes end det vi havde været vant til. Eftersom der var bjergrigt var der ligeledes et helt andet klima, da det om natten blev meget koldt og ofte blæsende. De to første dage vi var i Sapa var vi på trekkingture med en guide ud til minoritetslandsbyer, da der i dette område findes rigtig mange forskellige minoriteter, som fx Rød Hmong, Sort Hmong, Tay og Zay. De var alle i utroligt flot traditionelt tøj (måske efterhånden mest for turisternes skyld), og fulgte med os hele vejen fra Sapa til deres landsby, hvilket var rigtig hyggeligt fordi vi kunne få en masse spændende ting at vide, men også træls, da hele meningen med det blot var at få os til at købe nogle af deres souvenirs. Turen foregik på bjergsiden og nede i dalen hvor der hele tiden var udsigt til en flot blå himmel, strålende sol, smukke risterasser, minoriteter i flot tøj og bjerge inklusiv Fansipan, der er Indokinas højeste bjerg.

Den tredje dag havde vi lidt komplikationer med at få arrangeret det, således at vi kunne få flyttet vores returbillet, så vi kunne få nogle flere dage i Sapa. Derudover var det Cilles fødselsdag, så den fik vi fejret i bjergene. Vi havde nydt trekking-turene i fulde drag, så på fjerdedagen tog vi selv en lille tur op til en antennestation med en blomsterpark på et andet bjerg, hvor vi fortsatte et godt stykke længere op og spiste vores medbragte madpakke, der bestod af grillede søde kartofler, kogte æg og noget frugt. Det var en rigtig god tur, og specielt fordi vi kom ud hvor der ikke var andre mennesker og vi var helt for os selv med den flotte udsigt ud over Sapa, bjerge og dale.

Hver eneste dag brugte vi mere eller mindre (ofte en del) tid på markederne i Sapa, hvor der var rigtig flotte smykker, tørklæder, vævede ting, brugskunst, og en masse spændende tingel tangel.

Turismens destruktive side

Den fjerde dag om aftenen tog vi nattoget tilbage til Hanoi, hvor vi nåede frem tidligt om morgenen. Allerede kl. 8 havde vi været med to bybusser ud til den ene busstation, hvorfra vi kom med en bus til Halong City, så vi kunne se og opleve Halong Bay. Halong Bay er et meget specielt, underfundigt og flot naturfænomen, da der ude i bugten er mere end 3000 øer af forskellig størrelse. En enkelt er så stor at den er beboet, men de fleste er blot stejle limestensformationer der stikker op af vandet og danner bjerge. Inde i flere af øerne er der grotter, så selvom de ser meget bastante og robuste ud udefra er flere af dem helt hule. Der var specielt en rigtig stor grotte, der virkelig var flot, og var hele besøget værd. Stalaktitterne og de andre mineralformationer i loftet lignede "spøgelse" med lagner over, lameller i svampe og andre lignede en hel hær af brandmænd med alle trådene hængende efter sig. Man fik næsten en følelse af at bevæge sig rundt på havets dyb, og kigge op på de dyr der i det tilfælde ville befinde sig der.

Selve naturfænomenerne var rigtig flotte, ingen tvivl om det. Problemet var bare at der var alt alt for mange turister, hvilket ødelægger oplevelsen. Vi sejlede rundt på en båd, og kom på den måde rundt mellem øerne, men tusindvis af turister gjorde det samme som os, så lige meget hvor man kiggede hen var der mindst fire-fem både inden for ens synsfelt. Så er oplevelsen bare ikke helt så unik og fantastisk som den kunne have været.

Storbyferie i Hanoi

Vi tog tilbage til Hanoi samme aften og fandt et sted at slå os ned. For sidste gang. Vi havde en lille uge tilbage som vi bare brugte i Hanoi. Vi besøgte Ho Chi Minhs mausoleum, og det var meget underligt at se noget der ligner en voksdukke fra madame Tussauds, men samtidig vide at det er et lig. Der var virkelig mange mennesker for at besøge mausoleumet, både turister og indfødte, og flokkevis af skoleelever der kom for at ære deres gamle "onkel" og vise ham respekt. På helt militærlignende måder blev alle vi besøgende ført frem i rækker og køer af vagter og soldater, og eftersom der var mange mennesker tog dette "show" lang tid.

Derefter besøgte vi Tempel of Litterature, der før det blev omdannet til tempel var Vietnams første statsuniversitet, hvor der blev undervist i konfucianisme mm. Med sin park og adskillige gårdhaver og en rigtig dejlig atmosfære, virkede stedet lidt som et afslappende smuthul fra storbyens jag midt i storbyen. Da vi virkelig var kommet ind til storbyens civilisation fandt vi også et par storcentre med masser af fine og gode (og dyre) butikker, som vi selvfølgelig også skulle ind og kigge i. I det ene storcenter var der desuden en biograf, så vi gik ind og så Benjamin Buttons Forunderlige Liv, da det var den engelsktalende film de lige havde på det tidspunkt. Det var lidt af et sats, men det var helt klart det værd, for det viste sig at være en rigtig god film, som vi var rigtig glade for at være inde at se. Udover disse steder opholdt vi os mest i det gamle kvarter i byens centrum, hvor vi også boede. Her var adskillige små og hyggelige butikker, restauranter, gadesæglere, markeder mm, så der kunne vi sagtens bruge en god stak dage. Stemningen og atmosfæren var hyggelig og det var rart at befinde sig i kvarteret og eftersom vi var der en hel uge følte vi os efterhånden helt hjemme der.

Vi besøgte desuden også Vietnam Airlines hovedkontor flittigt, bl.a. for at genbekræfte vores flybilletter, ordne transport med minibus til lufthavnen og få besvaret adskillige spørgsmål, som fx hvad det koster at have overvægt med (42\$ for 1kg!). Derudover var vi ved at forberede os på at rejse hjem og derfor skulle vi igen have sorteret, pakket, købt alle de sidste ting vi bare ikke kunne undvære, og gå ned til det nærmeste apotek for at få vejret taskerne (vi kunne ikke finde vægte andre

steder end på apotekerne).

Turen til det kolde Danmark

Kl. 5.45 d. 24. februar begav vi os på turen hjemad mod Danmark, som vi var blevet advaret om var ret koldt. Vi gik ned og tog en minibus til Hanoi Noibai Airport, hvor vi tilbragte nogle timer før vi fløj mod Singapore. Vi var glade for at lufthavnen i Singapore var stor, ny og moderne med nogle butikker at kigge i, gratis internetadgang og fjernsyn og lænestole, eftersom vi skulle bruge otte timer der, før vi kom med vores fly til Frankfurt. Vi så det som lidt af en luksustur, da der var rigtig god mad, blev uddelt vand, kiks, frugt, strømper osv, det var et kæmpe fly (Boeing 747-300) og besætningen var flinke og imødekommende. Efter en tretten timers lang flyvetur nåede vi til Frankfurt hvor vi så skulle vente de næste ti timer, ikke ligefrem vildt spændende, men vi tog da skytrain over til terminal 1 for at kigge lidt på butikker der (men de har de samme cremer, parfumer, whiskyer, vodkaer og chokolader som i de andre lufthavne). Eftersom vi nu var i Europa følte vi nærmest at vi var hjemme, desuden var der helt hvidt af sne, så det var helt underligt at se. Vi havde nu kun to små smutture på hver en time før vi ville være i Danmark. Vi fløj fra Frankfurt til Berlin, hvor vi kun lige skulle skifte fly og derefter videre til København. Der købte vi togbilletter, tog et tog ind til hovedbanegården hvor vi ventede lidt og tog en masse varmt tøj på, og derefter tog vi tog til Skanderborg station, hvor vores rejse sluttede, efter at have været undervejs i ca. 45 timer. Vi var rigtig glade for at være hjemme, og det var dejligt at blive taget godt imod, men alligevel var vi også lidt frysende og trætte. Men vigtigst af alt var det dejligt at være nået frem og være nået hjem til familie og venner og en base igen.

Dette var mit sidste rejsebrev om mine Sydøstasiatiske eventyr. Jeg undskylder for at brevene blev så lange, men når jeg først er kommet i gang med at skrive er det svært at begrænse sig.

Kærlig hilsen

Noa